

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Avrelii Avgvstini Hipponensis Episcopi Et S. R. E.
Doctoris Vita**

Lancilottus, Corneille

Antverpiæ, 1616

Prvdentia Et Pietate Ornatissimo Viro D. Henrico Vander Goes Senatori
Antverpiensi Avgvstinianorvm Oecodomo, S. P.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42857

PRVDENTIA ET PIETATE

ORNATISSIMO VIRO

D. HENRICO

VANDER GOES

SENATORI ANTVERPIENSI

AVGVSTINIANORVM

OE CODOMO,

S. P.

VM strenuus quisque pu-
blico studet Ecclesiæ bo-
no, Vir ornatissime, sa-
nè quæstum is facit non
mediocrem talento sibi credito, qui
Sanctorum heroica facta virtutesque
eorum spectandas in medium profert.
Habent enim ardentés stimulos res ge-
stæ Maiorum, plurimumque legen-
tem ad imitandum accendunt; & vt
scribit B. P. N. Augustinus, *Quanta-*

† 3

cum-

cumque granditate dictionis maiorem vim
& pondus habet vita dicentis. Quæ
quidem fortissimum & paratissimum
telum est cuiusvis hominis Catholi-
ci aduersus Romanæ Ecclesiæ hostes.
Nullo enim modo validiùs refutan-
tur eorum deliria erroresque nefan-
di, quàm eorum qui vitâ functi
sunt hominum sanctorum exemplis:
qui miraculis à morte suâ perpetratis,
veluti certissimis literis, mortales do-
cent, istâ credendi regulâ & moribus
ad æternæ salutis portum se peruenisse.
Ita S. Leo: *Validiora sunt exempla quàm
verba, pleniusque docemur opere quàm
voce.* D. autem Hieronymus vitas San-
ctorum dicit esse *Diuiinarum interpre-
tem literarum.* & S. P. N. Augustinus,
*Diuina, inquit, Scripturæ, non solùm
præcepta Dei continent, sed etiam vitam
moresque iustorum; ut si fortè occultum
est quemadmodum accipiendum sit quod
precipitur, in factis iustorum intelligatur.*

Ideam fanè dixeris seu exemplar
mentis vitam Sanctorum, quam in
virtu-

virtutis cuiusvis atque difficilis operis
ingressu, continenter oculis præponas.
Quot mortales omnium ordinum,
tam viri quàm femine, cum legissent
D. Antonij vitam, longum vale sæcu-
lo dixerunt! Quantis verborum præ-
coniis hanc ob rem extollitur à sancto
Hieronymo Marcella! Quanto vitæ
monasticæ exarsit amore B. Ioannes
Columbinus Patricius Senensis, cum
fortè vitam S. Mariæ Ægyptiacæ le-
geret, nouamque illam Iesuatorum
legionem Ecclesiæ castris adiungeret!
Quàm denique hic noster Aurelius
Augustinus, cum Antonij pietate, tum
Victorini conuersione fuit exstimula-
tus, vt ad Christianam frugem, post
tot annos vitæ perditos, se reciperet!

Huiusce ortum, conuersionem, do-
ctrinam, sanctitatem, felicemque ex
hac vitâ discessum, hoc libro ceu ta-
bellâ sum conatus exprimere; non a-
more tantùm illius cuius sum Reli-
gione filius; verùm etiam propter Ec-
clesiæ publicum bonum. Spero nam-

que me facturum operæ pretium apud
omnes pietatis studiosos, quin & a-
pud eos qui à credendæ regulæ deer-
rant, cum & ipsi non parum suspiciant
AVGVSTINVM. Qui omnes, existi-
mo, legent hæc tanto libentiùs, quan-
to interstincta variataque cernent am-
plius verbis ac sententiis ipsius Augu-
stini, pulchrioribus quàm vt eloqui
possim. Continent enim eiusce verba
presertissimum remedium ad eiicien-
da quorumuis Nouatorum seu hære-
ticorum venenata dogmata: atque in-
ter legendum minimè refractarium
animum, ad sanam, vt ita dicam, pro-
portionem Catholicæ doctrinæ tradu-
cere Augustini scripta possunt.

Hanc ego tabulam Augustinia-
nam ad te, Vir ornatissime, fero; te, in-
quam, Augustiniani templi Antuer-
piæ magnâ parte conditorem, hac ef-
figie incomparabilis Antistitis vicif-
sim dono munerorque, pro tuis in
nos summis beneficiis, quæ indies
abs te recipimus. Etenim tuum stu-
dium

dium in res pias eousque processit, ut
præter sumptus, quos maximos fecisti
cum Ludouico & Rogerio Clarissis,
verè claris ciuibus, in constructionem
sacrae ædis, ac Monasterij piorum Fra-
trum Capuccinorum; nobis etiam
non rogatus, accedente publicâ mu-
nificentia, templum ædifices, monu-
mentum videlicet tui & totius Goesia-
næ familie sempiternum; necnon eui-
dentissimum pietatis exemplar, quod
deinceps optimus quisque possit imi-
tari. Quin & præcipuam Monasterij
partem, ne dicam Monasterium per-
ficiendi spem nobis adiecisti. Cuius
sanè pietatis socium in hac vrbe na-
ctus es Nobilem ac Magnificum
D. Ioannem Augustinum Balbi, qui
Ordinis Fratrum Minimorum S. Fran-
cisci de Paulâ in Belgio primus hîc
fundamenta iecit, sub id ferè tempus,
quo arctior & sanctior inter nos ami-
citia coli cœpit; cum graui tu mor-
bo superiore anno pressus, tantùm non
in viuis esse desisti. Quo morbo es

† s cre-

ereptus, vt plerique sagaciores mecum
ominantur, altiore Dei prouidentiâ,
qui vitæ tuę spatium adiecit, vt labo-
ribus illis tuis opibusque Religionis
causâ utiliter (quod animo propone-
bas æger) aliquid detraheres: si tamen
iisdem hoc modo tantillum adimitur,
quæ tutius in cælum cum immenso
fœnore præmittuntur. Argumentum
huic rei est visio militi Romę cuipiam
facta, qui, vt scribit S. Gregorius lib. 4.
Dialogorum cap. 36. in ecstasi raptus,
vidit amœna & odoriferis herbarum
floribus gemmantia prata, atque in iis
eximio splendore domum ex aureis la-
terculis confurgere; quos præstantes
lapides omnis ordinis atque ætatis ho-
mines subministrabant. Quâ visione,
vt interpretatur idem Gregorius, in-
telliguntur ij, qui eleëmofynam fa-
ciunt, vitæ cælestis præmia mereri, at-
que ex auro domum perpetuò manen-
tem ædificare: quam quidem tot pre-
tiosi metalli regulis iisdem insternunt,
quot nummos in pias causas erogant.
Cui

Cui hanc auream subdo D. P. N. Augustini sententiam : *Si vis mercator esse optimus, da quod non potes retinere, ut recipias quod non potes amittere : da modicum, ut recipias centuplum : da temporalem possessionem, ut consequaris aeternam hereditatem.*

Ac mihi quidem egregiè videris imitatus fuisse Ioannem illum Patricium Romanum eiusque coniugem; qui cum prole carerent, Deum & Deiparam sunt ardentè precati, ut in quod pium opus facultates suas velent conuerti, signo aliquo euidente monstrarent. Quorum preces excepit illustre miraculum : Nonis enim Augusti, parte collis Exquilini contactâ niuib; formam templi referentibus, haut dubiè est diuinitus significatum, in templa locaque Deo sacra facultates optimè impendi. Quamobrem hoc cælesti indicio permoti pij coniuges, suis sumptibus insignem basilicâ (vulgò *Santa Maria Maior*) exedificarunt.

Et hæc quidem de Munificentia
Pieta-

Pietateque tuâ satis. Equidem nisi
famæ abstemius esses, Prudentiam
tuam extollerem, quam Peristylum
Antuerpiense nouit: quâ vnâ virtute
non paucos antecellis, quamque vel
loquendo passim manifestas. Taceo
quòd à Reipub. nostræ Tribunis ple-
bis honoribus toties dignus habitus,
totiesque eorum suffragiis inter Or-
dinem Senatorium designatus, ad
eundem tamen ne peruenires, mul-
tùm extimuiisti: quos tamen amplif-
simos honores fugiendo, præter vo-
tum tuum quidem, non præter me-
ritum auctoritatemque Serenissimi
Principis nostri Alberti Austriaci, e-
lapso vere es consecutus.

Itaque vt ne diutiùs te interpel-
lem, precor, vt hoc quale-quale mu-
nus, quod ab argumento, & ab AV-
GUSTINO non potest non augu-
stum aliquid spirare, vnâ cum amo-
re omnium nostrûm in animi pene-
trale admittas: atque vbi per Curiaë
curas licebit, hîc, ceu apud fontem
ali-

aliquem pietatis, æstum animi deponas. Sic te supremum Numen, cum lectissimis vnanimisq; fratribus, Ioanne, Alexandro, & Petro, nec non latè crescente Goesianâ propage, huic Reipub. ac Ordini nostro diutissimè seruet incolumem: atque ad extremum cùm fatalis superuenerit hora, duobus Templis, velut geminis propugnaculis contra aduersarios insultus defensum, hinc S. Augustinus, inde S. Franciscus, cum suis vterque legionibus, gloriosè ad Beatorum sedes deducant; inter cetera meritorum tuorum præconia, idipsum coram Diuinæ Maiestatis throno ingeminantes, *Dignus est Domine vt te ipsum mercedem ei præstes; dilexit enim gentem nostram, & Tempia ipse edificauit nobis.* Ita ex animo voueo. Antuerpiæ, in D. Augustini, Kalendis Ianuariis anni M. DC. XVI.

Amplis. T. studiosissimus

FR. CORNELIUS LANCILOTTVS

Eremita Augustinianus.

PRÆ